

فرم طرح دوره دوس نظری و عملی

(Course Plan)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

نام درس: داروشناسی عمومی	گروه آموزشی: فارماکولوژی	دانشکده: پزشکی نیمسال: دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۲
--------------------------	--------------------------	---

نام و شماره درس: داروشناسی عمومی	رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی فوریت های پزشکی
روز و ساعت برگزاری: دوشنبه ها - ۸ تا ۱۰ صبح	محل برگزاری: دانشکده پزشکی
تعداد و نوع واحد (نظری/عملی): ۲ واحد نظری	
نام مدرسین: دکتر سحر فنودی	دروس پیش نیاز: فیزیولوژی
نام مسئول درس: دکتر سحر فنودی	
آدرس دفتر: دانشکده پزشکی	تلفن و روزهای تماس: ۰۹۱۵۸۰۲۹۵۱۸ آدرس Email: fanoudis921@gmail.com

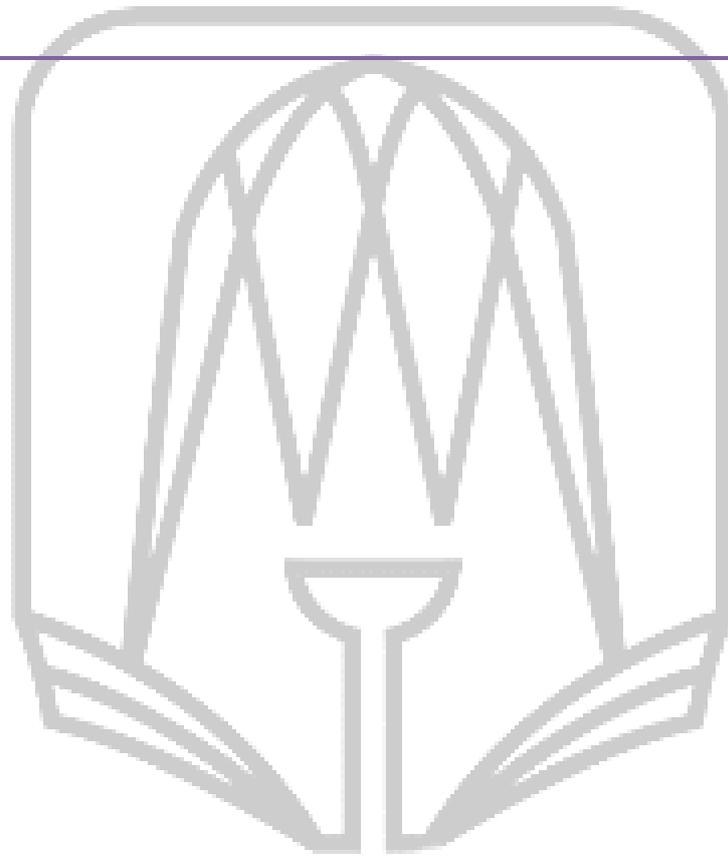
<p>هدف / اهداف کلی درس در ابعاد دانشی، نگرشی و مهارتی:</p> <p>۱- آموزش مفاهیم پایه فارماکولوژی شامل کینتیک و دینامیک داروها.   ۳- آموزش داروهای موثر بر سیستمهای بدن (قلب و عروق، اعصاب، ...)   ۴- آشنایی با خانواده های مختلف دارویی، اثرات فارماکولوژیک آنها، مکانیسم اثر داروها، عوارض جانبی داروها می باشد.</p>
<p>اهداف اختصاصی (ویژه) درس در سه حیطه دانشی، نگرشی و مهارتی:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- شناخت دارو و راه های تجویز آن ۲- آشنایی با اصول فارماکوکینتیک و فارماکودینامیک ۳- آشنایی با اشکال مختلف دارویی ۴- آشنایی با سیستم عصبی خودمختار (اتونوم) ۵- شناخت داروهای کولینرژیک و آنتی کولینرژیک ۶- شناخت داروهای آدرنرژیک و آنتی آدرنرژیک ۷- شناخت داروهای موثر در درمان فشار خون ۸- شناخت داروهای موثر در درمان آریتمی های قلبی ۹- شناخت داروهای دیورتیک ۱۰- شناخت داروهای آرامبخش و خواب آور و ضد اضطراب ۱۱- شناخت داروهای ضد افسردگی ۱۲- شناخت داروهای ضد تشنج ۱۳- شناخت داروهای ضد درد اپیوئیدی ۱۴- شناخت داروهای موثر در اختلالات گوارشی ۱۵- شناخت داروهای موثر در اختلالات تنفسی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

۱۶- شناخت آنتی بیوتیک ها

۱۷- محاسبات دارویی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

نیمسال دوم: ۱۴۰۲-۱۴۰۳		جدول زمان بندی ارائه درس: داروشناسی عمومی			
ردیف	تاریخ	ساعت	موضوع	مدرس	آمادگی دانشجویان قبل از شروع کلاس
۱	جلسه اول		<p>اصول کلی فارماکولوژی، مبانی فارماکودینامیک:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ تعریف علم فارماکولوژی و آشنایی با شاخه های مختلف این علم ▪ آشنایی با اشکال دارویی مختلف و راه های تجویز مختلف داروها ▪ شناخت محاسن و معایب هر یک از راههای تجویز ▪ تعریف فارماکودینامیک و آشنایی با عوامل موثر بر آن ▪ تعریف آگونیست و آنتاگونیست و ذکر مثال ▪ آشنایی با روش های اندازه گیری اثر دارو ▪ تعریف گیرنده و شناخت انواع گیرنده ▪ آشنایی با معیارهای ایمنی دارو 	دکتر فنودی	
۲	جلسه دوم		<p>مبانی فارماکوکینتیک:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ تعریف فارماکوکینتیک و آشنایی با مراحل مختلف آن ▪ آشنایی با عوامل موثر بر مراحل مختلف فارماکوکینتیک (جذب، توزیع و حذف داروها) ▪ آشنایی با پارامترهای فارماکوکینتیکی ▪ آشنایی با نحوه طراحی یک رژیم دارویی 	دکتر فنودی	مطالعه جلسه قبل
۳	جلسه سوم		<p>مقدمه داروهای موثر بر سیستم اتونوم و گیرنده های آن ها:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ شناخت مشخصات سیستم عصبی اتونوم ▪ تقسیم بندی سیستم عصبی اتونوم ▪ شناخت میانجی های عصبی سیستم عصبی اتونوم ▪ آشنایی با انواع گیرنده های موجود در سیستم عصبی اتونوم و عملکرد آنها 	دکتر فنودی	مطالعه جلسات قبل
۴	جلسه چهارم		<p>داروهای کولینرژیک و آنتی کولینرژیک:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ آشنایی با تقسیم بندی و انواع داروهای کولینرژیک 	دکتر فنودی	مطالعه جلسات قبل

جدول زمان بندی ارائه درس: داروشناسی عمومی				
نیمسال دوم: ۱۴۰۳-۱۴۰۲				
ردیف	تاریخ	ساعت	موضوع	مدرس
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ شناخت مکانیسم داروهای کولینرژیک و نحوه اثر آن ها ▪ آشنایی با کاربرد درمانی داروهای کولینرژیک و عوارض مهم آنها ▪ آشنایی با تقسیم بندی و انواع داروهای آنتی کولینرژیک ▪ شناخت مکانیسم داروهای آنتی کولینرژیک و نحوه اثر آن ها ▪ آشنایی با کاربرد درمانی داروهای آنتی کولینرژیک و عوارض مهم آنها 	
۵	جلسه پنجم		<p>داروهای آدرنرژیک و آنتی آدرنرژیک:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ آشنایی با تقسیم بندی و انواع داروهای آدرنرژیک ▪ شناخت مکانیسم داروهای آدرنرژیک و نحوه اثر آن ها ▪ آشنایی با کاربرد درمانی داروهای آدرنرژیک و عوارض مهم آنها ▪ آشنایی با تقسیم بندی و انواع داروهای آنتی آدرنرژیک ▪ شناخت مکانیسم داروهای آنتی آدرنرژیک و نحوه اثر آن ها ▪ آشنایی با کاربرد درمانی داروهای آنتی آدرنرژیک و عوارض مهم آنها 	دکتر فنودی
۶	جلسه ششم		<p>دارودرمانی پرفشاری خون:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ تعریف بیماری فشار خون و علل ایجاد این بیماری ▪ آشنایی با دسته های مختلف داروهای ضد فشار خون ▪ شناخت مکانیسم عمل هر دسته از داروهای ضد فشار خون ▪ آشنایی با کاربرد درمانی و عوارض مهم داروهای ضد فشار خون 	دکتر فنودی
۷	جلسه هفتم		<p>داروهای ضد آریتمی قلبی:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ آشنایی با انواع آریتمی قلبی و نحوه ایجاد آن ▪ آشنایی با انواع داروهای مورد مصرف در درمان آریتمی قلبی 	دکتر فنودی

جدول زمان بندی ارائه درس: داروشناسی عمومی				
نیمسال دوم: ۱۴۰۳-۱۴۰۲				
ردیف	تاریخ	ساعت	موضوع	مدرس
			<ul style="list-style-type: none"> آشنایی با مکانیسم اثر، عوارض جانبی و موارد منع مصرف داروهای مهم مورد مصرف در آریتمی قلبی 	
۸	جلسه هشتم		<p>دیورتیک ها:</p> <ul style="list-style-type: none"> شناخت ساختار نفرون و عملکرد هر قسمت از نفرون آشنایی با داروهای دیورتیک شناخت محل اثر داروهای دیورتیک بر قسمت های مختلف نفرون شناخت مکانیسم اثر، عوارض جانبی و موارد منع مصرف دیورتیک های مهم 	دکتر فنودی
۹	جلسه نهم		<p>داروهای آرامبخش و خواب آور و ضد اضطراب:</p> <ul style="list-style-type: none"> آشنایی با میانجی های عصبی مهم در سیستم اعصاب مرکزی شناخت اضطراب و اختلالات خواب آشنایی با دسته های دارویی آرامبخش، خواب آور و ضد اضطراب شناخت مکانیسم اثر، عوارض جانبی و موارد منع مصرف داروهای آرامبخش، خواب آور و ضد اضطراب مهم 	دکتر فنودی
۱۰	جلسه دهم		<p>دارودرمانی تشنج:</p> <ul style="list-style-type: none"> شناخت بیماری صرع و انواع و علائم آن آشنایی با گروه های دارویی موثر بر صرع و تشنج آشنایی با مکانیسم اثر، عوارض جانبی و موارد منع مصرف داروهای ضد صرع 	دکتر فنودی
۱۱	جلسه یازدهم		<p>داروهای ضد افسردگی:</p> <ul style="list-style-type: none"> آشنایی با بیماری افسردگی آشنایی با درمان های دارویی و غیر دارویی بیماری افسردگی شناخت خصوصیات فارماکولوژیک برجسته داروهای ضد افسردگی مانند مکانیسم، 	دکتر فنودی

نیمسال دوم: ۱۴۰۲-۱۴۰۳		جدول زمان بندی ارائه درس: داروشناسی عمومی			
ردیف	تاریخ	ساعت	موضوع	مدرس	آمادگی دانشجویان قبل از شروع کلاس
			کاربرد بالینی و عوارض جانبی در مورد سر دسته هر گروه و داروهای پرمصرف		
۱۲	جلسه دوازدهم		<p>داروهای ضد درد مخدر:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ آشنایی با داروهای ضد درد مخدر ▪ شناخت خصوصیات فارماکولوژیک برجسته داروهای ضد درد مخدر مانند مکانیسم، کاربرد و عوارض جانبی ▪ آشنایی با موارد استفاده و تفاوت های داروهای ضد درد مخدر و غیر مخدر 	دکتر فنودی	مطالعه جلسات قبل
۱۳	جلسه سیزدهم		<p>دارودرمانی اختلالات گوارشی:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ آشنایی با رژیم های دارویی مختلف درمان زخم های گوارشی و بیماری های اسید پپتیک ▪ آشنایی با دارو های مورد استفاده در درمان رفلاکس معده- مری ▪ آشنایی با داروهای مورد استفاده در درمان تهوع و استفراغ ▪ آشنایی با داروهای مورد استفاده در درمان اسهال و یبوست ▪ آشنایی با داروهای مورد استفاده در سندرم روده تحریک پذیر 	دکتر فنودی	مطالعه جلسات قبل
۱۴	جلسه چهاردهم		<p>دارودرمانی اختلالات تنفسی:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ آشنایی با بیماری آسم و درمان های دارویی آن ▪ شناخت جایگاه کورتیکواستروئیدها در درمان آسم ▪ آشنایی با دارو هایی که در حملات شدید آسم مصرف می شوند و مکانیسم آن ها 	دکتر فنودی	مطالعه جلسات قبل
۱۵	جلسه پانزدهم		<p>آنتی بیوتیک های بتالاکتام، ماکرولیدها، تتراسیکلین، کلرامفنیکل، آمینوگلیکوزیدها، سولفونامیدها و فلوروکینولون ها:</p>	دکتر فنودی	مطالعه جلسات قبل

جدول زمان بندی ارائه درس: داروشناسی عمومی				
نیمسال دوم: ۱۴۰۲-۱۴۰۳				
ردیف	تاریخ	ساعت	موضوع	مدرس
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ شناخت مکانیسم اثر ضدباکتریایی آنتی بیوتیک های بتالاکتام و مکانیسم های مقاومت ▪ آشنایی با دارو های مهم هر گروه از پنی سیلین ها و اثر ضد باکتری و کاربرد های بالینی آن ها ▪ شناخت چهار زیر گروه سفالوسپورین ها و اثر ضد باکتری و کاربرد های بالینی آنها ▪ آشنایی با عوارض جانبی پنی سیلین ها و سفالوسپورین ها ▪ شناخت مکانیسم دارو های مهار کننده ساخت پروتئین باکتریایی و مکانیسم های مقاومت ▪ آشنایی با اصلی ترین دارو ها در هر گروه مهار کننده ساخت پروتئین باکتریایی و کاربرد اصلی آن ها ▪ آشنایی با مکانیسم اثر آمینوگلیکوزید ها، کاربرد های اصلی و دو عارضه جانبی مهم آن ها ▪ شناخت فارماکوکینتیک آمینوگلیکوزید ها و نقش آن در رابطه با سمیت ▪ شناخت مکانیسم اثر ضد باکتری سولفانامید ها و تری متوپریم بر ساخت اسید فولیک باکتری و مکانیسم ایجاد مقاومت باکتری به دارو های ضد فولات ▪ آشنایی با کاربرد های اصلی و مکانیسم سولفانامید ها و فلوروکینولون ها و ویژگی های فارماکوکینتیک و عوارض جانبی آنها 	
۱۶	جلسه شانزدهم		<p>محاسبات دارویی:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ آشنایی با با دوزهای دارویی ▪ نحوه محاسبه غلظت و درصد دارویی ▪ محاسبه میزان دوز مورد نیاز از یک دارو برحسب وزن بیمار 	دکتر فنودی
			مطالعه جلسات قبل	

منابع اصلی درس (فارسی و لاتین): (عنوان کتاب ، نام نویسنده ، سال و محل انتشار، نام ناشر، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در این درس - در صورتی که مطالعه همه کتاب یا همه مجلدات آن به عنوان منبع ضروری نباشد).

- 1- Basic & Clinical Pharmacology, Katzung. Last edition
- 2- Katzung & Trevor's Pharmacology Examination and Board Review. latest edition
- 3-

منابع فرعی درس:

- 1- Lippincott Illustrated Reviews: Pharmacology, Finkel. Last edition
- 2- -

روش تدریس:

- ✓ به صورت ترکیبی (سخنرانی و الکترونیکی)
- ✓ پرسش و پاسخ

وظایف فراگیران:

- حضور کاملا به موقع در کلاس
- رعایت نظم و احترام کلاس
- مطالعه مباحث هر جلسه قبل از کلاس
- شرکت در کلاس درس و حضور فعال در بحث ها
- انجام به موقع تکالیف محوله
- حضور فعال در بحث های گروهی خود (گروه های کوچک)
- آمادگی برای امتحان های تعیین شده در تاریخ مشخص

نحوه ارزیابی دانشجو و بارم مربوطه:

(هر استاد بسته به سیاست خود برای ارزیابی دانشجو می تواند مواردی را به این بند اضافه نماید).

آزمون نظری میان ترم	بارم: ۸
آزمون نظری پایان ترم	بارم: ۱۰
نظم آموزشی، کوئیزها و تکلیف آموزشی	بارم: ۲
جمع	بارم: ۲۰

سیاست مسئول دوره در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجویان در کلاس درس:

- در خصوص غیبت غیر موجه و بیش از حد مجاز مطابق با مصوبه شورای آموزشی دانشکده برخورد خواهد شد.
- برای هر جلسه غیبت غیر موجه ۰/۲۵ از نمره نهایی کسر می گردد.
- حضور دانشجویان حداقل ۵ دقیقه قبل از شروع کلاس درس الزامی می باشد و در صورت تکرار تاخیر، به ازای هر دو جلسه تاخیر، یک جلسه غیبت غیر موجه برای دانشجویان در نظر گرفته می شود.

سایر تذکرات مهم برای دانشجویان:

- حضور منظم در سر کلاس ها، بعثت وابستگی شدید هر محتوی کلاس و درس مربوطه برای کلاس ها و دروس بعدی
- دانشجوی موظف است تکالیفی که در طول دوره مطرح می شود را انجام داده و ارائه نماید.
- دانشجوی موظف است دروس را مطالعه و به پرسش های در کلاس پاسخ دهد.
- در صورت نیاز و تشخیص استاد کلاس جبرانی برای تکمیل مباحث برگزار خواهد شد.
- با اطلاع قبلی کوئیز اخذ خواهد شد.
- به افراد فعال در کلاس نمره تشویقی تعلق خواهد گرفت.